

pokažeš sama, te že obsoja. Zabave so nam zaprte, gledišča istotako, kavarne in gostilne tudi, ako ni z nami milostive gospe mame ali blagorodnega gospoda očeta, brata ali bratranca. Ne vem pa, ali nam gleda kdo na prste, kadar smo v šoli, mogoče v daljnem kraju same, ali kadar se podajamo v svoje komptoarje.

Znan mi je slučaj, ko je energična, zavedna Italijanka pohajala sama ali k večjemu v družbi kakšne tovarišice razna znanstvena predavanja, poučne shode in operne predstave. Ali kaj je morala revica slišati od vseh strani, četudi ji nihče na božjem svetu ni mogel najmanjše stvarice očitati, kaj še le dokazati! Saj se je ona ogibala, da, naravnost mrzila je moške kot take, a ne kot ude človeške družbe, da se umemo. V istem komptoarju je bila druga uradnica, kojo je vsak večer čakala na vratih urada mamica in odvedla čisto golobico na svoj dom ter jo s tem branila pred tatovi poštenja. Ali pri vsej tej veliki opreznosti so ljudje vedeli marsikaj povedati o njej; a kaj bi še-le zvedeli, če bi stene komptoarja govorile; sicer pa menda ne bi niti one nič takega povedale, česar bi ljudje že ne znali. In kako rada je ravno ta moralizirala ter povdarjala, da je pač nedostojno za dekletke, ki se podaja ob osmi uri zvečer sama domov! No, naravno je, da se človek praska, kjer ga srbi.

Svet noče pravih, odprtih, iskrenih ljudi, ampak hoče, da se isti pokrivajo s krinko, da se kažejo drugačne, nego so v resnici. On ljubi pobeljene grobove. Zato se tudi ne smeš sama nikjer pokazati, ako si tudi najbolj poštena duša na svetu. Dostojno spremstvo pa te varuje pred javnostjo, te ščiti pred vsako drzno sodbo, akotudi isto zaslužiš v največji meri; svet se divi in čudi tvojim čednostim, tvojemu neomadeževanemu značaju.

Ali bo to še dolgo trajalo? Skrajni čas bi že bil, da se to odpravi. Ne bodimo tako tesnosrčne, ne ozirajmo se toliko na

ljudsko menenje in predsodke! Kolikor je meni znano, ni še nikjer prepovedan ženskam vhod. Pravico imamo, kakor moški, posluževati se udobnosti in razvedril, ki nam jih nuja človeška družba. Zato pa ne strašimo se javnega menenja, in visokega čela zahajajmo v družbe in k zabavam, ki nas mičejo, same, ako nimamo dostojnega spremstva, ker je popolnoma opravičen italijanski pregovor: »Meglio soli, che male accompagnati«. — bolje sami, kakor v slabi družbi! To je moje menenje, po katerem se tudi faktično ravnam.

UTVA. TRST.

Tvoj listič bil je hladen,
moj bil je neiskren,
prihodnji tvoj bo mrzel,
in moj bo pa leden.

Počasi pozabila
glej, bodeva i to,
da skoro sva ljubila
se midva med sabo.

Vsak svojo pot hodila
med svetom bova spet,
in spomnila se včasih
na rano pali cvet.

NEKOLIKO AFORIZMOV ŽEN. PREVEL J. FERFOLJA. PRAGA.*)

Smo svobodnejši, nego si domnevamo. Nujne razmere nas sicer vežejo v okove, ali naše nade in hrepenenja jih premagujejo; usoda more uničiti našo srečo, ali nikdar ne našega prepričanja.

Karolina Světlá.

Čim popustljivejša je bila mati napram sebi, tem strožje skrbi za svoje hčerke.

Mme. de Rieux.

Kakšna je sreča? Ne dà se bajè nasklikati, kakor se solnce ne dà napodobiti. Ona je naš cilj, in cesta k nji nam daja

*) Iz »Ženskega Obzora« št. 12. 1901.

več posla nego njeni jasni mir. Ona je oaza na človeškem potovanju, kažoč nam dolgo, daljno puščavo. Popotnik tu na zemlji dobro vé, da mu ni sojeno niti mogoče, ustaviti se za vedno v rajskem pribežališču blažnosti. On si želi samó, da bi mogel prenesti to oazo do svojega srcà in brez nevarnosti potem podati se na pot z dragim bitjem, s srečo, ktere mu bogovi ne smejo zavidati. zato ker vedò, kako je odkupljena in kakò mora vztrepetovati v svoji višini, nad nepoznano strastjo človeško.

Zofija Podlipská.

Razumna žena ima milijone sovražnikov: vse nerazumne moške.

Ebner-Eschenbachova.

Človek joče, kadar je nesrečen, ali nesrečen je le tedaj, ko joče sam.

Marija de Luiu.

Kedaj je človek nesrečen? Če sreče ni dosegel? Oh, ne! Če mu je sreča zvenela.

Mme. de Rieux.

Ako bi bilo vsakemu človeku zagotovljeno razumno blagostanje, ali ne bi potem človeštvo začutilo, da je na najgotovjši poti k svojemu cilju? Duh človeški, prost najtežjih okov, pridobil bi si na potu napredka ono blago svobodo in vzletno moč, ki mu je neobhodno potrebna, če hoče končno postati našemu svetu prvo in najimenitnejše spodbudilo, kar je vendar neoporečno njegov namen.

Karolina Světlá.

Mir je popotnik brez doma; človeške strasti ga vedno preganjajo.

Adela pl. Brodová.

Sivi lasje so bel prapor miru, ktereга nam dviga življenje po svojih bojih.

Zofija Podlipská.

Ljudstvo dela ima svojo prihodnost. Ohranja si energijo, bistrost in navdušenje, in na podlagi dela, ktereга izvršuje, raste njegova samozavest, ponos in volja in moč.

Med tem ko en del ljudstva, kateri ni spoznal pomena dela, ubija njegova blaziranost, drugi del deluje, misli in ugiblje. Ko pride čas, ko se snideta obe stranki, začutila bo ena iz njiju malodušnost in otročji strah, druga pa sočutje. Velikodušnost in sočutje ljudstva dela bo njegova največja zmaga in zadoščenje.

Bož. Viková-Kunětická.

Tvoja delavnost bodi podobna solnčnemu žarku, kateri ne zatrepeče niti v najdivjem viharju. Njegova zarja sveti jasno do vseh koncev sveta in nič je ne more — zadržati. Samo odsvit njen trepeče, lomi se in razdeljuje po stvareh. Takò pojimajo tvoje delo drugi ljudje, in različen je njega učinek na različne misli v različnih razmerah in dobah. — Toda ti ostani nadalje neupogljiv.

Zofija Podlipská.

Nič ni za čednost mladega dekleta bolj nevarno, nego to, če si domneva, da ima vzroke zaničevati svojo mater.

Mme. de Versure.

Naloga razumni dekliski vzgoji mora biti: obrniti pozornost in veselje do koristnega dela in odstraniti one škodljive predsodke, kateri dosegajo svoj vrhunec v nazoru, da je delo nekaj sramotnega za človeka.

E. Bachová.

Tajnost je podobna luknji raztrgane obleke, čim bolj jo hočeš zakrivati, tem bolj se odkriva.

Carmen Sylva.

Plemenitaš postane vsakdo, kdor vstopa v armado, katera se je oborožila in pripravila, da izvojuje ljudstvu njegove ideale — armada ta se imenuje viteštvo duha.

Karolina Světlá.

Mnogo je ur, mnogo dni v življenju žene, katerih ne morejo izpolniti niti godba niti poezija, mnogo je v njem slučajev, ko niti resna veda niti vesela poezija je ne moreta na daljši čas zanimati.

E. Bachová.

Neumnost se postavlja vedno v ospredje, da bi se jo videlo. Razum pa se postavlja v ozadje, da bi bolje videl.

Carmen Sylva.

Beseda: to dete »ni moje« — nima zmisla za plemenito ženo.

M. Ž. Schwarzová.

Obrekovanje živi od svoje zapuščine, kajti ono ostane na veke tam, kjer se je enkrat naselilo.

Ebner-Eschenbachova.

Izprašuj prej svoje srce nego se zavežeš z obljubo; če si pa enkrat zavezana, ljubi dolžnost, katero si si prosto izvolila, nad svoje življenje. Lahkim načinom se je ne oprostiš, če se tudi zakoni temu ne bi protivili; smrtna sramota ti vendar v srcu ostane. Srce žensko, čuti-li globoko, ne sme sem in tja begati brez kazni. Njegovi globoki koreni naj dajejo moč narodnemu življenju in družinski čednosti, oni naj bodo vzor bodočim, boljšim zakonom.

Zofija Podlipská.

Naj je svet »zmodrel«, naj se je emancipoval od — čutstev družinskih, naj sodi in obsoja, kar hoče, ne dokaže, kar namerja. Kar je resničnega in dobrega, ne zaduši nihče nikdar.

Irma Geisslová.

Vsaki mož presoja ženski spol po tem, kakoršna je njegova mati.

Lady Bulwerova.

KO S SANJAMI SVITLIMI.

FRAN ŽGUR, PODDRAGA.

Ko s sanjami svitlimi
hodila je noč,
poljubila me je
tak mimo gredoč . . .

Dve zvezdi mi dala je
kraljica noči —
Dve zvezdi misli zaljubljenih,
moje dve oči.

In zdaj mi gore, in zdaj mi bleste
na daljno pot —
za njimi je mrak, za njimi je noč
nekdanjih zmot . . .

ŽENSKO ČASOPISJE NA ČEŠKEM. J FERFOLJA. PRAGA.

Na Češkem izhaja sedaj šest ženskih časopisov. Kot prvega in najbolj naprednega navajam tu »Ženski Obzor« (Praga II—702, Vodičková ul. 42), katerega morem priporočiti i našim Slovenkam. Za tem listom stojé najinteligentnejše češke žene, katere si prizadevajo povznesti svoje glasilo do višine moderne revije. Izhaja 10 krat na leto in stane 4 K.

»Ženský Svět« (Praga II. Jenštejnska ul. 1776 n. 2) urejuje pisateljica Tereza Novaková. Po vrednosti vsebine stoji niže od »Ženskega Obzora«. Izhaja 2-krat mesečno, izvzemši avgust, in stane 6 kron.

»Ženský List« (Praga II. Misliková ul. 1959) je kot glasilo socijalno-demokratskih žen jako spretno urejevan od pisateljice Karla Machové. Izhaja 2-krat mesečno in stane samo 96 kr. na leto.

»Ženské Listy« (Praga, Resslerová ul. 1940) ureja velezaslužena češka pisateljica Eliška-Krasnohorská-Pechová. (Ona je prav za prav ustanoviteljica prve češke in sploh avstrijske ženske gimnazije »Minerve«) »Ženský Listy« so glasilo starejših rodoljubnih dam, emancipistk sicer, ali še starega zrna. Izhajajo enkrat na mesec in stanejo K. 3.60.

»Časopis učitelek« (Administracija v Slaném) izhaja 2-krat mesečno (mimo mesec avgust) z mesečnima prilogama »Škola mateřská« in »Škola ženských ručních prací« in stane za celo leto K 6.—. »Časopis učitelek« (Časopis učiteljic) je glasilo starejših čeških učiteljic, mislečih še po starem, večkrat še preveč po starem. Mlajše in naprednejše učiteljice ne stojé za tem časopisom.

Najbolj po starem pa misli »Česká Žena« (Praga 90-VI), glasilo kršč.-soc. žen in devojč. Bavi se jako veliko z bravovščinami in drugimi bogoljubnimi in